

1986/87:4

Prot. 1986/87:4
9 oktober 1986

Torsdagen den 9 oktober

Kl. 15.00

*Val av partigruppernas
företrädare i talmans-
konferensen*

Val till Nordiska rådet

1 § Val av partigruppernas företrädare i talmanskonferensen

Anf. 1 TALMANNEN:

Med stöd av 1 kap. 7 § och 7 kap. 12 § riksdagsordningen har partigrupperna till mig anmält följande personer att utgöra partiernas företrädare i talmanskonferensen:

Ivar Nordberg (s)
Lars Tobisson (m)
Ingemar Eliasson (fp)
Gunnar Björk i Gävle (c)
Nils Berndtson (vpk)

Till suppleanter har nominerats:

Marianne Stålberg (s)
Anders Björck (m)
Kerstin Ekman (fp)
Britta Hammarbacken (c)
Bertil Måbrink (vpk)

Talmannen förklarade de anmälda personerna valda till partigruppsföreträdare och suppleanter i talmanskonferensen för tiden till dess nästa lagtima riksmöte började.

2 § Val till Nordiska rådet

Företogs val av 20 medlemmar och 20 suppleanter i Nordiska rådet.

Anf. 2 LARS TOBISSON (m):

Herr talman! Valberedningen har enhälligt godkänt gemensamma listor för valen av medlemmar och suppleanter i Nordiska rådet.

Jag ber att till herr talmannen få överlämna de gemensamma listorna.

Sedan de gemensamma listorna upplästs av talmannen och godkänts av kammaren befanns följande personer, vilkas namn i här angiven ordning upptagits på resp. listor, valda för tiden intill dess val nästa gång ägde rum:

Prot. 1986/87:4
9 oktober 1986

Val till Nordiska rådet

medlemmar

Grethe Lundblad (s)
Lennart Andersson (s)
Carl Bildt (m)
Arne Gadd (s)
Bengt Westerberg (fp)
Karin Söder (c)
Lahja Exner (s)
Ingrid Sundberg (m)
Per Olof Håkansson (s)
Lena Öhrsvik (s)
Hans Petersson i Röstånga (fp)
Hans Nyhage (m)
Olle Östrand (s)
Gunnar Björk i Gävle (c)
Barbro Nilsson (s)
Sten Svensson (m)
Lars Werner (vpk)
Berit Oscarsson (s)
Elver Jonsson (fp)
Wiggo Komstedt (m)

suppleanter

Kurt Ove Johansson (s)
Lars Ulander (s)
Arne Andersson i Ljung (m)
Yvonne Sandberg-Fries (s)
Ylva Annerstedt (fp)
Gunnel Jonäng (c)
Hans Pettersson i Helsingborg (s)
Siri Häggmark (m)
Karl-Erik Svartberg (s)
Anita Johansson (s)
Margareta Andrén (fp)
Filip Fridolfsson (m)
Sten-Ove Sundström (s)
Kjell A. Mattsson (c)
Ulla Johansson (s)
Birgitta Rydle (m)
Inga Lantz (vpk)
Jan Fransson (s)
Hugo Bergdahl (fp)
Rolf Dahlberg (m)

Anf. 3 TALMÄNNEN:

På grund av uppkomna vakanser i vissa utskott har centerns och vänsterpartiet kommunisternas partigrupper anmält följande nya representanter, nämligen som ledamot i finansutskottet Olof Johansson (c), som ledamot i utrikesutskottet Britta Hammarbacken (c), som ledamot i trafikutskottet Viola Claesson (vpk), som ledamot i näringsutskottet Per-Ola Eriksson (c), som suppleant i finansutskottet Anna Wohlin-Andersson (c), som suppleant i utrikesutskottet Karin Söder (c), som suppleant i trafikutskottet Jan Jennehag (vpk) och som suppleant i näringsutskottet Olof Johansson (c).

Vidare har moderata samlingspartiets partigrupp anmält Lars Tobisson (m) som ledamot i utrikesnämnden, Margaretha af Ugglas (m) som suppleant i utrikesnämnden och Per-Olof Strindberg (m) som ledamot i riksdagens krigsdelegation.

Talmannen förklarade valda till

ledamot i finansutskottet

Olof Johansson (c) efter Britta Hammarbacken

ledamot i utrikesutskottet

Britta Hammarbacken (c) efter Karin Söder

ledamot i trafikutskottet

Viola Claesson (vpk) efter Sven Henricsson

ledamot i näringsutskottet

Per-Ola Eriksson (c) efter Olof Johansson

suppleant i finansutskottet

Anna Wohlin-Andersson (c) efter Olof Johansson

suppleant i utrikesutskottet

Karin Söder (c) efter Anna Wohlin-Andersson

suppleant i trafikutskottet

Jan Jennehag (vpk) efter Viola Claesson

suppleant i näringsutskottet

Olof Johansson (c) efter Per-Ola Eriksson

ledamot i utrikesnämnden

Lars Tobisson (m) efter Ulf Adelsohn

suppleant i utrikesnämnden

Margaretha af Ugglas (m) efter Lars Tobisson

*Kompletteringsval till
utskott, utrikes-
nämnden och krigs-
delegationen*

*Anmälan om nya stats-
råd*

4 § Anmälan om nya statsråd

Från statsministern hade inkommit följande skrivelse:

Till riksdagen

Jag har i dag med verkan fr. o. m. den 10 oktober 1986 entledigat statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet Svante Lundkvist.

Jag har vidare från samma dag förordnat statsrådet Mats Hellström att vara chef för jordbruksdepartementet.

Vidare har jag med verkan fr. o. m. den 10 oktober 1986 förordnat Georg Andersson och Ulf Lönnqvist att vara statsråd.

Stockholm den 7 oktober 1986

Ingvar Carlsson

Skrivelsen lades till handlingarna.

5 § Talmannen anmälde

dels att Sven-Olof Nordlund (s) och Björn Ericson (s) fr. o. m. den 10 oktober skulle inträda som ersättare för resp. Georg Andersson och Ulf Lönnqvist under tid dessa är statsråd,

dels att Christina Pettersson (s) fr. o. m. den 10 oktober – i stället för Björn Ericson – skulle tjänstgöra som ersättare för Mona Sahlin.

6 § Upplästes och lades till handlingarna följande från valprovsningsnämnden inkomna

Berättelse om granskning av bevis för riksdagsledamöter och ersättare för riksdagsledamöter

Till valprovsningsnämnden har från riksskatteverket inkommit bevis om att *dels* Mona Saint Cyr (m), Kisa, utsetts till ny ledamot av riksdagen fr. o. m. den 8 oktober 1986 sedan Per Unckel (m) avsagt sig uppdraget som riksdagsledamot. Till ersättare för riksdagsledamöter har i detta fall utsetts Pehr Löfgreen, Norsholm, och Henry Sténson, Linköping (båda m);

dels Reynoldh Furustrand (s), Eskilstuna, utsetts till ny ledamot av riksdagen fr. o. m. den 8 oktober 1986 sedan Svante Lundkvist (s) avsagt sig uppdraget som riksdagsledamot. Till ersättare har i detta fall utsetts Torsten Holmström, Eskilstuna, Margaretha Norberg, Oxelösund, Maria Hed, Malmköping, och Michael Hagberg, Valla (alla s);

dels Sven-Olov Nordlund, Vännäsby, Rolf Andersson, Malå, Eva Lövström, Skellefteå, och Ivan Forsberg, Norråker (alla s) utsetts till ersättare för riksdagsledamöter med anledning av att antalet ersättare för Arbetarepartiet-Socialdemokraternas riksdagsledamöter i Västerbottens läns riks-

dagsvalkrets understigit hälften av det vid valet utsedda antalet.

Valprövningsnämnden har vid sammanträde denna dag granskat bevisen och därvid funnit att de blivit utfärdade i enlighet med 15 kap. 1 § vallagen. Stockholm den 8 oktober 1986

Bengt Hult

/Sven-Georg Grahn

Prot. 1986/87:4

9 oktober 1986

*Utökning av antalet
suppleanter i vissa ut-
skott*

*Meddelande om fyll-
nadsval*

7 § Utökning av antalet suppleanter i vissa utskott

Anf. 4 TALMANNEN:

Enligt till kammaren inkommet protokollsutdrag har valberedningen föreslagit att antalet suppleanter i lagutskottet skall utökas från 15 till 16, i socialutskottet från 17 till 18 och i jordbruksutskottet från 18 till 19.

Jag hemställer att antalet suppleanter i lagutskottet bestäms till 16, i socialutskottet till 18 och i jordbruksutskottet till 19.

Kammaren biföll denna hemställan.

8 § Meddelande om fyllnadsval

Anf. 5 TALMANNEN:

Jag får meddela att fyllnadsval till lag-, social- och jordbruksutskotten kommer att ske vid sammanträdet måndagen den 13 oktober.

9 § Upplästes följande inkomna skrivelse:

Till riksdagen

Härmed avsäger jag mig mitt uppdrag som ledamot av utrikesutskottet. Stockholm den 9 oktober 1986

Carl Bildt

Denna avsägelse godkändes av kammaren.

10 § Föredrogs och hänvisades

Propositionerna

1986/87:11, 15 och 17 till skatteutskottet

1986/87:18 och 19 till näringsutskottet

11 § Anmäldes och bordlades

Skrivelse och proposition

1986/87:21 Åtgärder mot vålds- och egendomsbrott

1986/87:22 Fortsatt giltighet av lagen (1952:98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål

Prot. 1986/87:1
7 oktober 1986

12 § Anmälades och bordlades

Motion

1986/87:Ju101 av Jan Fransson

Ändring i vapenlagen (1973:1176) (prop. 1985/86:176)

Meddelande om interpellationer

13 § Meddelande om interpellationer

Meddelades att följande interpellationer framställdes .

den 8 oktober

1986/87:27 av *Hans Göran Franck* (s) till statsrådet Mats Hellström om svenska företags verksamhet i och handel med Sydafrika:

USA:s kongress har nyligen med erforderlig majoritet beslutat om ytterligare sanktionsåtgärder mot Sydafrika trots att president Ronald Reagan inlade sitt veto däremot. Beslutet fattades utan något nytt beslut i FN:s säkerhetsråd om bindande sanktioner eller om frivilliga sanktionsåtgärder av enskilda stater. Kongressbeslutet omfattar bl. a. stopp för import från Sydafrika av stål, järn, uran, kol och textilier. Den amerikanska kongressen, liksom parlamenten i andra länder som företagit mer långtgående frivilliga sanktioner än Sverige, har bl. a. kunnat grunda sitt beslut på säkerhetsrådets resolution 566 av den 19 juni 1985, som uppmanar medlemsländerna att företa lämpliga (appropriate) frivilliga sanktionsåtgärder mot Sydafrika. USA:s och Storbritanniens regeringar har gjort det fullständigt klart att de kommer att inlägga sitt veto i FN:s säkerhetsråd mot bindande sanktioner, vilket förhindrar dessa. Säkerhetsrådet kan då besluta om ytterligare rekommendationer, vilket dock inte är nödvändigt för rätten och möjligheten för en enskild stat att genomföra egna lämpliga sanktionsåtgärder.

Den 5 augusti skrev folkrättsprofessorn och ambassadören Bo Johnson Theutenberg en artikel, där han bl. a. framhöll att vår neutralitetspolitik inte utgjorde hinder för svenska sanktioner mot Sydafrika. Sverige är herre i eget hus, vi tolkar själva vår neutralitetspolitik. Neutraliteten är varken författningsfäst eller internationellt garanterad. Vill riksdagen just i detta fall ändra sin hittillsvarande tradition – att endast delta i av säkerhetsrådet beslutade sanktioner – är detta fullt möjligt enligt Johnson Theutenberg. Sydafrika är ett unikt fall och får ingen prejudicerande verkan annat än om ett lika unikt fall skulle komma att inträffa. Något sådant finns inte i dag.

Efter det att undantagstillståndet proklamerades i Sydafrika har i genomsnitt sju svarta människor mördats varje dag, dvs. i svenska termer ett nytt Ådalen dagligen. Av 100 svarta barn som föds är det bara 35 som uppnår ett års ålder. Miljontals svarta människor har deporterats till förnedring och svält. Apartheid är enligt FN-beslut ett brott. Apartheidregimen gör sig skyldig till brott mot mänskligheten. Regimens terror har fått folkmordskarakter. Apartheidpolitiken är, som anges i regeringsdeklarationen, ett hot mot internationell fred och säkerhet.

I relation till sin storlek är Sverige ett av de länder som har den största

handeln och företagsamheten i Sydafrika. Enligt statistiska centralbyrån uppgick den svenska exporten till Sydafrika till 470 milj. kr. under januari-juli i år. År 1985 uppgick exporten för hela året till 980 milj. kr., vilket enligt en SCB-rapport i september motsvarar 1,5 % av Sydafrikas import. Som jämförelse kan nämnas att endast nio länder kan redovisa en större export till Sydafrika än Sverige (källa: Direction of Statistics, IMF, Year Book 1986). Importen är väsentligt mindre på grund av importförbud på jordbruksprodukter. Det betyder att det inte är möjligt att genom regerings- och partirekommendationer uppnå erforderliga resultat på handelsområdet för att isolera Sydafrika.

Svensk industri spelar en viktig roll i Sydafrika. Asea, Atlas Copco, Fagersta, Höganäs, Johnsongruppen, Nitro Nobel, Saab-Scania, SKF, Rifa och Uddeholm är betydande företag, som har omfattande verksamhet i och handel med Sydafrika. Scania, Sandvik, SKF, Rifa och Uddeholm är exempel på företag som har sålt för Sydafrika betydelsefull verkstadsteknologi. Enligt SCB rör tre fjärdedelar av exporten just verkstadsvaror, vanligtvis med hög kvalitet och avancerad teknologi, som Sydafrika inte självt har tillgång till. Det gäller bl. a. kolgruveteknik, entreprenadmaskiner och t. o. m. industrirobotar.

Sverige måste givetvis verka för att FN:s säkerhetsråd fattar beslut om bindande sanktioner alternativt nya uppmaningar om frivilliga sanktioner. Men oavsett de beslut som under hösten fattas i FN:s säkerhetsråd måste Sverige avbryta handeln och sjöfartsförbindelserna med Sydafrika snarast möjligt samt genom exemplens makt söka påverka andra länder att göra detsamma.

Det är inte rimligt att svenska företag är etablerade och tjänar pengar i Sydafrika samtidigt som Sverige utsätter Sydafrika för en total handelsblockad. De flesta svenska företag har svårt att förstå allvaret i politiken mot Sydafrika. Nuvarande lagstiftning och rekommendationer är inte en framkomlig väg för att genom en konsekvent isoleringspolitik medverka till apartheidregimens fall.

Med anledning av det anförda får jag ställa följande frågor till utrikeshandelsministern:

1. Är regeringen beredd att företa alternativt tillsätta en snabbutredning med syfte att avveckla de svenska företagen i Sydafrika?
2. Är regeringen beredd att avbryta handeln med Sydafrika så snart frågan behandlats i FN i höst och oavsett utgången av denna behandling?
3. Är regeringen beredd att genast förbjuda handel med Sydafrika beträffande ytterligare varor, exempelvis stål, järn, kol och textilier?
4. Behöver ytterligare åtgärder genast vidtas för att förhindra att Sydafrika via svenska företag får tillgång till högteknologiska produkter?
5. I vilken utsträckning har de svenska rederierna följt regeringens uppmaning att "om möjligt undvika" trafik på Sydafrika?
6. Vilka åtgärder är regeringen beredd att vidta för att stoppa sjöfarten på Sydafrika?

Prot. 1986/87:4
9 oktober 1986

Meddelande om interpellationer

1986/87:28 av *Anne Wibble* (fp) till statsministern om åtgärder för att främja nyföretagande:

I regeringsförklaringen säger statsministern bl. a.: "Åtgärder för att främja nyföretagande och skapa förutsättningar för en vital småföretagssektor kommer att vara av central betydelse i industripolitiken." Jag vill gärna instämma i detta påstående. Den naturliga fortsättningen på ett konstaterande av detta slag är att statsministern hade förklarat litet närmare *hur* han avser främja nyföretagandet. Det finns faktiskt inte ett enda exempel.

Tvärtom kan man, när man läser vidare i texten, finna exempel på motsatsen till åtgärder för att främja nyföretagandet. Statsministern säger t. ex. att regeringen skall inleda överläggningar med företag och organisationer inom tjänstesektorn i syfte att påverka lokaliseringen av företagen. Av detta kan man dra slutsatsen att statsministern inte hyser någon tilltro till företagens egna möjligheter att själva fatta beslut om var, när och hur verksamheten skall organiseras. Det tyder på en misstro mot den enskilde företagaren som inte bidrar till att skapa en sådan miljö att nyföretagandet främjas.

En åtgärd som verkligen skulle främja nyföretagandet inom t. ex. tjänstesektorn skulle vara upphävandet av allehanda offentliga monopol, som finns i stor omfattning inom just den sociala tjänsteproduktionen.

En annan åtgärd för att främja nyföretagandet vore att slopa förmögenhetsskatten på småföretagens arbetande kapital. Då skulle småföretagen inte behöva ta ut mer än 150 000 kr. ur företaget enbart för att kunna betala en förmögenhetsskatt på ca 30 000 kr.

En tredje åtgärd för att främja nyföretagandet vore att rensa bort onödig byråkrati och krångel. Småföretagaren är själv oftast både företagsledare och personalchef, kamrer, arbetsledare, försäljare m. m. Den tid det tar honom eller henne att fylla i blanketter, svara på frågeformulär, ansöka om tillstånd, kommunicera med myndigheter etc. kunde bättre ägnas åt produktion och försäljning.

En fjärde åtgärd för att främja nyföretagandet vore att slopa de inskränkningar i näringsfriheten som har införts under de senaste åren.

Listan på angelägna åtgärder för att främja nyföretagandet kunde göras åtskilligt längre. Ingen av dessa finns emellertid nämnd i regeringsförklaringen.

Jag vill därför fråga statsministern:

Vilka hinder för nyföretagandet avser regeringen att ta bort?

1986/87:29 av *Ylva Annerstedt* (fp) till utbildningsministern om ökad valfrihet i skolan:

I den nyligen avlämnade regeringsförklaringen står att läsa: "Föräldrar och barn skall ges ökad valfrihet i skolan." Detta uttalande står i skarp kontrast till den skolpolitik som socialdemokraterna faktiskt driver. I stället för att öka valfriheten inskränker socialdemokraterna den bl. a. genom att dra in statsbidragen för en del av de fristående skolor som i dag ger en viss valfrihet inom skolsystemet. Så beslutade riksdagens socialistiska majoritet

för något år sedan att statsbidragen till Göteborgs högre samskola och Sigrid Rudebecks gymnasium skall avvecklas fr. o. m. budgetåret 1988/89. Folkpartiet har motsatt sig detta beslut, och senast i våras krävde vi att det skulle rivas upp. En betydligt större generositet gentemot fristående skolor än den som i dag tillämpas anser vi vara ett av de viktigaste leden i arbetet på att öka valfriheten i skolan.

Jag vill fråga utbildningsministern:

Avser utbildningsministern mot bakgrund av löftet i regeringsdeklarationen om ökad valfrihet i skolan att presentera förslag som innebär att Göteborgs högre samskola och Sigrid Rudebecks gymnasium får behålla sina statsbidrag? Vilka eventuella andra åtgärder avser utbildningsministern föreslå för att öka valfriheten i skolan?

1986/87:30 av *Ylva Annerstedt* (fp) till utbildningsministern om intagningen till gymnasieskolan:

I den nyligen avlämnade regeringsförklaringen står att läsa: Alla ungdomar under 20 år bereds plats i gymnasieskolan. Detta är en målsättning som det är lätt att ställa sig bakom. För att den skall kunna infrias krävs dock mer än regeringens vackra ord. Det faktiska förhållandet är nämligen att 5 000 ungdomar i åldern 16–17 år i dag står utan gymnasieplats. Detta motsvarar 4 % av det totala antalet sökande. Tvärt emot vad man skulle kunna tro när man hör regeringsförklaringen är denna grupp dessutom större än förra året då 3,1 % av de sökande hade blivit utan plats.

Regeringens handfallenhet vad gäller att bereda 16–17-åringarna plats i gymnasieskolan kontrasterar mot folkpartiets förslag redan från i våras. Hade socialdemokraterna då bifallit vårt yrkande om att antalet platser skulle öka med 4 000 hade nästan alla ungdomar som sökt också fått en plats i gymnasieskolan.

Jag vill fråga utbildningsministern:

Vilka åtgärder avser utbildningsministern att vidta för att det löfte som gavs i regeringsförklaringen om att alla under 20 år skall beredas plats i gymnasieskolan också skall kunna uppfyllas?

1986/87:31 av *Margareta Persson* (s) till statsrådet Bengt Lindqvist om de CP-skadades situation:

I vårt land lever i dag omkring 8 000 människor som är CP-skadade, därav 4 000 under 25 år.

Cerebral pares är ett följdillstånd av en skada i de delar av hjärnan som har med rörelseförmågan att göra. Skadan är inte progredierande, och den har skett före 1–2 års ålder. De flesta skador uppkommer före födseln.

CP är alltså ett följdillstånd efter en skada i de delar av hjärnan som har med motoriken, rörelseförmågan, att göra. Man räknar inte in de hjärnsjukdomar som fortskrider, varav det finns många olika sorter. Inte heller inbegriper man hjärntumörerna. Det är alltså skador som inträffat på den omogna hjärnan innan de viktiga primära funktionerna utvecklats – t. ex. att gå, att springa, att tala – dvs. någonstans mellan ett- och tvåårsåldern. Den

som är CP-skadad är ofta flerhandikappad. Skadan kan yttra sig som t. ex. rörelsehinder, talsvårigheter, hörselskador, utvecklingsstörning, osv.

Under mitten av 1950-talet fick 2,0–2,3 % av antalet födda CP-skador, men under 1970-talet hade siffran sjunkit till 1,5–1,7 %.

Denna utveckling beror bl. a. på att man i slutet av 1960-talet började koncentrera förlossningarna i Sverige till större förlossningsinstitutioner. Man kunde då i större utsträckning ge intensivvård åt de barn som var för tidigt födda, hade tecken på skador eller för övrigt ansågs löpa risker. Mödravårdscentralerna kan också spåra upp graviditetskomplikationer och ge förebyggande hjälp. Resultatet har blivit att i dag föds ca 140 barn per år som får CP. På barnvårdscentraler, barnsjukhus, osv. fortsätter sedan habiliteringen upp till 20 års ålder.

Men efter 20-årsåldern är så gott som alla CP-skadade utestängda från habiliterings- och rehabiliteringsmöjligheter. Vid vuxenrehabiliteringen vill man ofta inte befatta sig med denna kategori handikappade eftersom de har medfödda handikapp. Talvård t. ex. går inte att få, då de foniatriska klinikerna anser deras handikapp vara för svåra. På så sätt kan mycket av det som vunnits under tidigare år gå förlorat.

Fortfarande finns mellan 3 000 och 4 000 CP-skadade som är födda innan barnhabiliteringen kom i gång under 1950-talet. De är nu 35 år och äldre. De har aldrig fått någon habilitering över huvud taget under sin barndom. En del av dem vistas fortfarande på hem för utvecklingsstörda eller på ålderdomshem, där de en gång placerades, därför att de på grund av motoriska handikapp, talskada och/eller nedsatt hörsel ansågs "obildbara". Några få personer ur den senare gruppen har sent i vuxen ålder, ofta av en lycklig slump, fått sin hörsel förbättrad genom hörapparat, lärt sig att tala förståeligt, att läsa och skriva och kunnat studera vidare. Men dessa hör naturligtvis till undantagen.

I dag vet ingen hur många CP-skadade som finns bortglömda på institutioner som inte alls är anpassade efter deras behov. Förr var det många CP-skadade som bedömdes som utvecklingsstörda. Det har visat sig att det är mycket svårt att ange hur många som i själva verket har utvecklingsstörningar. Tidigare räknade man med att omkring 40 % av CP-skadade var under normalbegåvning, men nu är man inte säker på om det är så många.

Ingen vet i dag hur många CP-skadade som fortfarande inte fått någon utbildning eller endast fått en mycket bristfällig skolgång. Det var först 1962 som det blev obligatorisk skolgång för alla handikappade. I Socialstyrelsen redovisar 1983:9 står det att läsa att man i Norrbotten hittat 35 flerhandikappade som inte fått någon skolgång alls och att 13 av dessa var födda på 1950-talet.

Många av de vuxna CP-skadade har också svåra barn- och ungdomsupplevelser som kommit att prägla dem hela livet. Eugeniahemmet var under många år den enda anstalt i Sverige som tog emot CP-skadade och gav dem utbildning. Men Eugeniahemmet, med dess stora sovsalar och stränga disciplin, gav också många ärr i själen hos de elever som gick där.

Samhällets kunskaper om hur vuxna CP-skadade har det är i det närmaste obefintliga. De handikappförbund som organiserar CP-skadade kan dock berätta om att den här handikappgruppen har mycket stora behov som i dag

inte tillgodoses. Det gäller t. ex. utbildning, arbete, talträning, tandvård, sjukgymnastik och boende.

En kartläggning över CP-skadades situation i Sverige måste göras. Kommunerna måste också aktiveras, så att de i enlighet med socialtjänstlagens intentioner verkligen bedriver en uppsökande verksamhet, för att nå "glömda" CP-skadade. Landstingen, kommunerna och staten måste också samordna sina insatser, så att en habilitering kan komma till stånd också för CP-skadade över 20 år.

Riksdagen har nyligen beslutat att ge regeringen till känna det behov som föreligger av en övergripande planering av synskadades rehabilitering. I beslutet anfördes att regeringen bör vidta åtgärder för att följa upp och ta till vara de erfarenheter som vunnits i syfte att förbättra samordningen av olika rehabiliteringsinsatser.

Det är ytterst angeläget att en liknande planering och översyn görs när det gäller de vuxna CP-skadades situation.

Med hänvisning till ovanstående vill jag fråga statsrådet Bengt Lindqvist:

Kommer statsrådet att ta initiativ till att en kartläggning av de CP-skadades situation görs?

Vilka åtgärder vill statsrådet föreslå för att kommunernas uppsökande verksamhet skall fungera så att CP-skadade verkligen ges service och stöd?

Vilka åtgärder vill statsrådet vidta för att en samordnad habilitering av CP-skadade över 20 år skall komma i gång mellan berörda huvudmän?

den 9 oktober

1986/87:32 av *Sigge Godin* (fp) till industriministern om regionalpolitiken:

Stor samstämmighet råder om att regionalpolitiken skall utformas så att förutsättningar skapas för en balanserad befolkningsutveckling i landets olika delar och att människor får tillgång till arbete, service och god miljö oavsett var de bor i landet.

1960-talets utflyttning från skogslänen har inneburit uppenbara svårigheter att upprätthålla god service i glesbygdslänen på grund av minskad befolkning och förändrad befolkningsstruktur. Glesbygdsproblemen har ytterligare förstärkts genom den fortsatta utflyttning som skett under 1980-talet.

Befolkningsomflyttningarna och de mycket stora problem som detta skapat har varit föremål för många och långa debatter. Såväl lokal- som rikspolitiker har uttryckt stor oro för utvecklingen.

Den stora befolkningsomflyttning som skedde under 1985 från stora delar av Sverige till landets storstadscentra synes fortsätta med en stegrad nettoutflyttning 1986. Detta innebär att tidigare hårt drabbade avfolkningslän får en fortsatt försämring av befolkningsunderlaget.

En uppbromsning av nettoutflyttningen kan endast ske genom samverkan och samordning av insatser och utveckling inom eftersatta områden i glesbygdslänen. Snabba och effektiva åtgärder krävs för att bryta utvecklingen mot fortsatt utglesning av stora delar av vårt land.

Industriministern uttalade bl. a. vid debatten den 22 maj 1986: "Arbetet

med att få en balanserad regional utveckling måste spänna över ett stort antal samhällsområden. Den regionala utvecklingen bestäms till mycket stor del av beslut som i dag ligger utanför regionalpolitikens egen verksamhet och egna påverkansmöjligheter.

Som ett led i arbetet med att skapa förutsättningar för samordning och samverkan i arbetet med regional utveckling har en särskild statssekreterargrupp nyligen tillsatts.”

Med hänvisning till industriministerns deklaration den 22 maj 1986 samt regeringsförklaringens skrivning om regionalpolitiken vill jag ställa följande frågor till industriministern:

1. Vilka konkreta åtgärder har statssekreterargruppen enats om?
2. Hur är åtgärderna utformade, och när kommer de att sättas in?
3. Vilka resultat beräknas åtgärderna ge?

14 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 8 oktober

1986/87:40 av *Margareta Fogelberg* (fp) till statsrådet Bengt Göransson om konstnärernas ekonomiska situation:

I regeringsförklaringen framhöll statsministern att konstnärerna har en viktig roll i försvaret av vårt öppna och demokratiska samhälle.

Samtidigt kan man konstatera att många konstnärer befinner sig i en utomordentligt utsatt ekonomisk situation, bl. a. till följd av gällande skatteregler.

Mot den bakgrunden vill jag fråga kulturministern vilka åtgärder han avser vidta för att förbättra konstnärernas ekonomiska situation.

1986/87:41 av *Lars Leijonborg* (fp) till utbildningsministern om ökat anslag till utrustning för teknisk forskning och utbildning:

I den nyligen avlämnade regeringsförklaringen framhöll statsministern betydelsen av att förstärka den tekniska och naturvetenskapliga forskningen och utbildningen. Det är bra att regeringen sent omsider har kommit till insikt om de stora brister som finns inom högskolan och som visar sig i bl. a. låg genomströmning och svårigheter att behålla verksamma lärare och att rekrytera nya.

De åtgärder som regeringen och riksdagen hittills har vidtagit har inte varit tillräckliga. Särskilt akut upplever vi att behovet är av ytterligare resurser till de tekniska högskolorna. UHÅ har i sin senaste verksamhetsberättelse uppskattat att bara ersättningsbehoven för nuvarande utrustning uppgår till mellan 200 och 300 milj. kr. per år.

Utrustningssituationen vid högskolan är enligt min uppfattning sådan att det behövs omedelbara åtgärder för att förbättra situationen. Detta bör ske

genom att regeringen genom en tilläggsproposition snarast återkommer till riksdagen med förslag som innebär en anslagshöjning redan under innevarande budgetår.

Jag vill därför fråga utbildningsministern:

Avser utbildningsministern mot bakgrund av regeringsförklaringens deklaration om fortsatt satsning på teknisk utbildning och forskning föreslå att utrustningsanslaget förstärks redan under innevarande budgetår?

1986/87:42 av *Lars Leijonborg* (fp) till statsministern om ökad valfrihet inom servicesektorn:

I regeringsförklaringen framhöll statsministern att möjligheterna att välja olika typer av service bör ökas.

Hittills har regeringens politik snarast haft motsatt inriktning, eftersom olika enskilda alternativ som kunnat vidga medborgarnas valfrihet har motarbetats. Väl fungerande enskilda skolor skall förlora sina statsbidrag. En liknande teknik har använts för att stoppa privata initiativ inom barnomsorgen.

Så sent som dagen före riksmötets öppnande försvarade finansministern i en debatt denna politik.

Mot den bakgrunden vill jag fråga statsministern om regeringen nu är beredd att utsträcka valfriheten till att också gälla enskilda alternativ inom vård, omsorg och utbildning.

1986/87:43 av *Charlotte Branting* (fp) till statsministern om en särskild jämställdhetsminister:

I sin regeringsförklaring lämnade statsministern inga uppgifter om vilket statsråd som kommer att ansvara för jämställdhetsfrågorna. Det har sedermera framgått att de kommer att överföras till arbetsmarknadsministern.

I flera regeringar har samma statsråd ansvarat för både invandrar- och jämställdhetsfrågor. Redan detta har varit en tung uppgift. Man kan befara att jämställdheten – när den överförs till en redan arbetstyngd departementschef – kommer att få än svårare att hävda sig i regeringskansliet.

Mot denna bakgrund vill jag fråga statsministern:

Avser statsministern att utse en särskild jämställdhetsminister?

1986/87:44 av *Bengt Rosén* (fp) till jordbruksministern om jordbrukspolitiken:

I regeringsförklaringen deklarerade statsministern att regeringen vill skapa "en öppen dialog om den långsiktiga inriktningen av det svenska jordbruket".

På annan plats i regeringsförklaringen markerades regeringens önskan att stärka frihandeln.

Mot denna bakgrund vill jag fråga jordbruksministern:

Innebär regeringens intresse för en dialog om jordbrukspolitiken att man också är beredd att närmare utreda möjligheterna till att minska regleringarna och få en friare handel på detta område?

1986/87:45 av *Maria Leissner* (fp) till statsrådet Lena Hjelm-Wallén om det svenska u-landsbiståndet:

I regeringsdeklarationen framhöll statsministern att regeringen står fast vid det s. k. enprocentsmålet för det svenska u-landsbiståndet.

Årets budget innebar i praktiken att enprocentsnivån övergavs, eftersom 280 milj. kr. som tidigare anslagits räknades en gång till.

Sedan biståndsbudgeten antogs har behoven av ytterligare insatser, inte minst i frontstaterna, snarast ökat.

Mot denna bakgrund vill jag fråga biståndsministern:

Avser regeringen att i en tilläggsbudget presentera sådana förslag att enprocentsnivån för det svenska u-landsbiståndet åter kan uppnås?

1986/87:46 av *Lars Ernestam* (fp) till statsministern om handläggningen av miljöfrågorna i regeringen:

Hittills har miljöpolitiken handlagts i jordbruksdepartementet. Folkpartiet har länge kritiserat denna ordning. Vi har hävdat att miljöfrågorna bör skiljas från de exploateringsintressen som med nödvändighet gör sig gällande i jordbruksdepartementet.

Statsministern har nu valt att låta miljöpolitiken förenas med energifrågorna i ett nytt departement. Denna ordning är emellertid ingen lösning på det problem som föranlett förslaget om ett miljödepartement. Miljöfrågorna frigörs från en typ av exploateringsintressen – jord- och skogsbruket – för att förenas med en annan typ – energiproduktionen.

Mot denna bakgrund vill jag fråga statsministern:

Varför har statsministern avstått från att inrätta ett särskilt miljödepartement, så att miljöpolitiken frigörs från olika sorters exploateringsintressen?

den 9 oktober

1986/87:47 av *Wiggo Komstedt* (m) till kommunikationsministern om den civila trafikflygarutbildningen:

I det avtal som staten genom statens förhandlingsnämnd slutit genom Scandinavian Airlines System (SAS) och som godkänts av regeringen den 14 april 1983 avseende civil trafikflygarutbildning framgår att ömsesidigt utbyte av lärare förutses. Likaledes fastslår kommunikationsdepartementet angående statlig trafikflygarhögskola att instruktörer ur de civila flygbolagen skall ställas till Trafikflygarhögskolans (TFHS) förfogande.

I massmedia har framgått att en utbildningsomgång med 30 elever vid Trafikflygarhögskolan i Ljungbyhed med start januari 1987 är i fara till följd av utebliven hjälp från de civila bolagen.

SAS kommer troligen inte på grund av Pilotföreningens attityd att ställa instruktörer till förfogande.

Några sakliga skäl för avvikelser från gällande avtal mellan staten och flygbolagen har ej redovisats.

Vilka åtgärder tänker statsrådet vidta för att se till att gällande avtal fullföljs?

1986/87:48 av tredje vice talman *Bertil Fiskesjö* (c) till statsministern om kollektivanslutningen till det socialdemokratiska partiet:

Under sommaren har en livlig debatt förts om kollektivanslutningen till det socialdemokratiska partiet. Även inom socialdemokratien har krav rests om ett avskaffande av kollektivanslutningen.

Med anledning av detta vill jag fråga statsministern:

Avser regeringen att komma med något förslag om hur den integritetskränkande och odemokratiska kollektivanslutningen till det socialdemokratiska partiet skall bringas att upphöra?

1986/87:49 av tredje vice talman *Bertil Fiskesjö* (c) till finansministern om den föreslagna skatten på pensionssparande:

Enligt uppgifter i dagspressen avser regeringen att framlägga förslag om engångsbeskattning av pensionsförsäkringar utan remissbehandling av det aviserade förslaget.

Med anledning av detta vill jag fråga finansministern:

Är det regeringens avsikt att framlägga förslaget om skatt på pensionsförsäkringar utan att förslaget blir föremål för sedvanlig och i grundlagen förutskickad beredning? Vad är i så fall anledningen till detta förfarande?

1986/87:50 av *Filip Fridolfsson* (m) till industriministern om planerna på en särskild skatt på företag i Stockholmsregionen:

Enligt uppgifter i olika massmedia har regeringen planer på att införa en särskild skatt på företag i Stockholmsregionen.

Utöver denna skatt överväger regeringen också en extra skatt på kommersiella lokaler.

Avser statsrådet att lägga förslag om en straffskatt på Stockholms näringsliv?

1986/87:51 av *Sten Andersson* i Malmö (m) till statsrådet Bengt Göransson om presstödet och konkurrensen mellan tidningar:

Tidningen Mellersta Skåne har köpts av Skånska Dagbladet. Enligt uppgift beror transaktionen till stor del på att Mellersta Skåne inte haft möjlighet att konkurrera med Skånska Dagbladet, vilken erhåller ett stort presstödet.

Ämnar statsrådet vidta några åtgärder så att tidningar med presstöd inte för en tidningspolitik, vilken koncentrerar ägandeförhållandena och dessutom snedvrider konkurrensen tidningar emellan?

1986/87:52 av *Jörn Svensson* (vpk) till socialministern om de homosexuellas situation:

Homosexuellas situation i samhället har sedan lång tid tillbaka varit utredd. Det har blivit allt angelägnare med en klar hållning från lagstiftare och myndigheter när det gäller integrering av homosexuella i familjerättsystemet liksom i fråga om förhållningssättet till de sociala fördomar, som riskerar försvåras i nuvarande samhällsklimat.

Mot denna bakgrund vill jag fråga socialministern:

När och i vilken form ämnar statsrådet framlägga förslag för riksdagen rörande förbättring av homosexuellas situation i samhället?

1986/87:53 av *Jörn Svensson* (vpk) till justitieministern om friköpsrätt för vissa arrendatorer:

Frågan om friköpsrätt för innehavare av s. k. historiska arrenden har under en lång följd av år varit aktuell, och den har passerat genom två utredningar – hittills utan synbara yttre resultat.

Mot denna bakgrund vill jag fråga justitieministern:

Ämnar regeringen lägga fram förslag om friköpsrätt i någon form för arrendatorer och i så fall när?

1986/87:54 av *Charlotte Branting* (fp) till arbetsmarknadsministern om utvärderingen av jämställdhetsarbetets organisation:

I budgetpropositionen 1982/83 anmälde statsrådet Gradin att regeringen avsåg att utvärdera det då nyinrättade jämställdhetssekretariatets verksamhet, när det hade fungerat en tid.

Den utvärdering som nu har utförts avser jämställdhetsarbetets organisation i stort. Utvärderingen rymmer en del kritik, bl. a. när det gäller dubbelarbete och samordning mellan olika organ, sekretariatets ställning i regeringskansliet samt verksamheten i jämställdhetsberedningen och i delegationen för jämställdhetsforskning.

Rapportens slutsatser är dock grundade på ett mycket magert material. En noggrannare granskning vore därför önskvärd.

Jag vill därför fråga arbetsmarknadsministern:

Vilka åtgärder avser regeringen att vidta med anledning av utvärderingen av jämställdhetsarbetets organisation?

1986/87:55 av *Kjell Johansson* (fp) till finansministern om sänkta marginalskatter:

Sverige har världens högsta marginalskatter. Vi har även mycket höga arbetsgivaravgifter. Detta betyder att skatte- och avgiftsbelastningen blir

mycket betungande. I genomsnitt får löntagarna endast behålla 28 % av företagens lönekostnadsökningar. Detta stimulerar givetvis inte enskilda till ökade insatser. Inte heller underlättar det företagets investeringar och nyanställningar.

I årets regeringsförklaring aviserar statsministern skattereformer som skall "stimulera arbete, sparande och investeringar".

Jag vill därför fråga finansministern:

Innebär detta att regeringen ämnar lägga fram förslag om sänkta marginalskatter?

15 § Kammaren åtskildes kl. 15.08.

In fidem

BENGT TÖRNELL

/Olof Marcusson